

NEMZETKÖZI MAGYARSÁGTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
SOCIETAS INTERNATIONALIS STUDIORUM HUNGARICORUM
INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR HUNGARIAN STUDIES
INTERNATIONALE GESELLSCHAFT FÜR HUNGAROLOGIE
МЕЖДУНАРОДНОЕ ОБЩЕСТВО ПО ХУНГАРОЛОГИИ

Beszámoló a Nemzetközi Magyarstudományi Társaság 2016. évi munkájáról

Társaságunk kiemelt fontosságú tevékenysége a 2016. év folyamán a *Kultúra- és tudományköziség – Magyarstudomány a 21. században* című VIII. Nemzetközi Hungarológia Kongresszus szervezése és lebonyolítása volt, amelynek Pécs városa adott otthont, augusztus 22. és 27. között. A társszervező a Pécsi Tudományegyetem volt – a kongresszus az első kiemelt rendezvény volt az egyetem 650 éves fennállását ünneplő események sorában. A kongresszus fővédnöke Áder János, Magyarország köztársasági elnöke, védnökei Lovász László, az MTA elnöke és Balog Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériumának minisztere. A munkát segítő partnereink a város és a régió tudományos életének intézményei (a PTE mellett az MTA Pécsi Területi Bizottsága) voltak; a szervezésben részt vett és a lebonyolítást (a kísérőprogramokkal, kirándulásokkal, koncertekkel, fogadásokkal együtt) magas szakmai szinten végezte a CongressLine Kft. A szakmai program több helyszínen (Kodály Központ, PTE BTK, PTE Művészeti Kar, Dóm Kötár) párhuzamosan zajlott; egy napra az ülések, kirándulással egybekötve, átkerültek Szekszárdra, a PTE Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Karára.

A zavartalan lebonyolítást a Nemzeti Kulturális Alaptól kapott pályázati támogatás, valamint a Pécsi Tudományegyetem évfordulós költségvetésének hozzájárulása tette lehetővé. A kongresszus nyitónapján rendezett közgyűlés elfogadta az előző kongresszus (Kolozsvár, 2011) óta végzett munkáról szóló szakmai és gazdasági beszámolót, jóváhagyta a következő, IX. Nemzetközi Magyarstudományi Kongresszus helyszínét és időpontját (Varsó, 2021), és átadásra kerültek a Lotz János-émlékérmek (Anssi Halmesvirta, Jyväskylä, Mészáros András, Pozsony, Sándor Anna, Nyitra); a zárónapon tartott második közgyűlés pedig részint megerősítette tisztségükben a vezető tisztségviselőket (társelnök, főtitkár), részint – Tuomo Lahdelma elnök úr megbízatásának lejártával – új elnököt választott Andrea Seidler professzor asszony személyében.

A szakmai munka 40 szimpóziumban zajlott, összesen 506 regisztrált előadó, 25 országból, 128 intézmény képviselőjében vett részt a tudományos eszmecserében. A kongresszusnak immár hagyományos eleme volt a doktorjelöltek szimpóziuma, amelynek vegyes anyaga (valódi kongresszus a kongresszuson belül) a hungarológia szinte minden részdiszciplínáját érintette; előadói mezőnye a tavaly nyári – ugyancsak Pécsen megrendezett – doktoriskolai konferencia legjobbjából került ki. A szakmai szekciók részletes programja megtekinthető a kongresszus most is működő honlapján (<http://hungkong2016.hu/>), a szimpóziumok anyagának kötetbe szerkesztése az elmúlt hónapok során kezdetét vette az egyes tudományos közösségekben, a pályázati munkát a következő időszakban – mint eddig is – Társaságunk titkársága segíti, illetve koordinálja. Összességében a VIII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus igen sikeresnek minősíthető, lebonyolítása megfelelt az előirányzott terveknek, hasznosan szolgálta a több száz előadó tudományos eszmecseréjétől várható hosszú távú befektetés fő célját, a magyarstudomány nemzetközi népszerűsítését, valamint feladatainak és küldetésének definiálását a tudományköziség kontextusában. Újdonsága volt a kongresszusnak, hogy a szimpóziumok sorában jogi, orvostudományi és politikatudományi témák is szerepeltek, ezzel jelentősen szélesedett a korábban a „magyar filológia” hagyományos diszciplínáira korlátozódó tudományos spektrum. A rendezvény sajtóvisszhangjáról a Társaság honlapja is válogatást közölt (<http://hungarologia.net/viii-nemzetkozi-hungarologiai-kongresszus/>.)

A Társaság a fő rendezvény mellett természetesen az elmúlt évben is folytatta szokásos munkáját. Működésünk anyagi alapjait továbbra is az MTA éves támogatása garantálja: a 2016-ra kapott éves támogatás összege (4,57 M Ft) tette lehetővé *alapműködésünk* kielégítő folytatását, amelynek érdemi összegű finanszírozására egyéb pályázati keretből nem nyílik mód. E költségek túlnyomó részét a Társaság munkáját koordináló *titkárság* működtetése teszi ki (szervezőtitkárunk tiszteletdíja, a könyvelési költség fedezése, az iroda bérleti díja, utazási költségek stb.); az elmúlt évekhez képest a postaköltséget redukálni tudtuk, azonban immár rendszeres tételként jelentkezik a jogi környezet állandó változásából adó

üggyévi költség). A 2016. év legnagyobb energiát követelő feladata a titkárság költözése volt, amelyet az eddig annak otthont adó MTA BTK költözése tett elkerülhetetlenné – velük együtt tette át székhelyét a titkárság is az MTA új Humán Tudományok Kutatóházába. (A költözésre konkrétan már 2017 januárjában került sor, többszöri halasztás után, előkészítése és szervezése azonban még 2016-ban zajlott. A költözés során a Társaság 1961–2011 közötti történetére vonatkozó teljes iratanyagot átadtuk az Akadémiai Levéltárnak, a továbbiakban ott kutatható.)

A Nemzetközi Magyarágtudományi Társaság közösen viseli az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközponttal a régi magyar irodalom és művelődéstörténet legnagyobb presztízsű díjának, a „Klaniczay-díjnak” (<http://hungarologia.net/about-iahs/prizes-and-awards-of-the-international-association-of-hungarian-studies/tibor-klaniczay-prize/>) a költségeit. A 2016. évi Klaniczay-díjat Bitskey István, a Debreceni Egyetem professzor emeritusa, az MTA rendes tagja kapta, az *In memoriis martyrum: Pázmány és a katolikus mártírológia* című tanulmányára (megjelent a *Hitvédelem, retorika, reprezentáció Pázmány Péter életművében* című kötetben, Bp., Universitas Kiadó, 2015).

Több korábbi publikációnk elektronikus formában ugyancsak tavaly vált elérhetővé a Magyar Elektronikus Könyvtár felületén:

- *Irodalomértelmezések a felvilágosodástól napjainkig*, szerk. Egyed Emese, Kolozsvár, 2014: <http://mek.oszk.hu/15800/15859>
- *Zenei művelődésünk a változó régióban: A VII. Hungarológiai Kongresszus Zenetudományi Szekciójának előadásai*, szerk. Angi István, Csákány Csilla, Kolozsvár, 2013: <http://mek.oszk.hu/15800/15892>
- *Kortárs magyar kisebbségi irodalmak: Posztkolonializmus, gender studies, littérature mineure*, szerk. Balázs Imre József, Kolozsvár, 2013: <http://mek.oszk.hu/16100/16104>

Ugyancsak kongresszusi kiadvány (a MEK honlapjára várhatóan az idén kerül fel):

- *Patrimonium és társadalom a 20. században: A VII. Hungarológiai Kongresszus előadásai*, szerk. Barna Gábor, Keszeg Vilmos, Kolozsvár–Budapest, 2015: http://www.kjnt.ro/Kiadvanyok/Letoltesek/hu/30e082568d_2015%20Patrimonium.pdf

Publikációs tevékenységünk keretében folytattuk periodikumaink kiadását. A *Lymbus: Magyarágtudományi forrásközlemények* (főszerk. Ujváry Gábor, felelős szerk. Lengyel Réka) 2015. évi kötete a szokásos átfutási idővel, 2016-ban jelent meg, gazdag művelődéstörténeti és hungarológiai tartalommal (<http://epa.oszk.hu/01500/01500/00012/pdf/>). Idegen nyelvű periodikumunk, a *Hungarian Studies* 2016-ban egy számot tudott megjelentetni a szokásos kettő helyett (<http://www.akademiai.com/toc/044/30/1>) – a késedelmet fájdalmas veszteség (a főszerkesztő Szegedy-Maszák Mihály halála) indokolja, amelynek nyomán át kellett szerveznünk a szerkesztőséget (Hites Sándort kértük fel felelős szerkesztőnek, a főszerkesztést Andrea Seidler elnök asszony vette át). A Társaság kiadásában jelent meg Társaságunk korábbi alelnökének, jelenlegi választmányi tagjának, Pritz Pálnak új gyűjteményes kötete: *A relativizálás elfogadhatatlansága: Hazánk és a nagyvilág – újabb tanulmányok*, Bp., Nemzetközi Magyarágtudományi Társaság, 2016.

Az elmúlt évben az NKA-tól nyert támogatás (700.000 Ft) lehetővé teszi az „Időértelmezések a magyarágtudományokban: A doktoriskolák V. nemzetközi konferenciája” címmel Pécsen, 2015. augusztus 27–28-án rendezett tanácskozás anyagának sajtó alá rendezését – a munka már tavaly megkezdődött, a kötet kiadására terveink szerint 2017-ben kerül sor, ehhez azonban kiegészítő pályázati forrásra is szükségünk lesz.

A Társaság szervezeti életét szabályozó rendezvényeinket 2016-ban is a korábbi rendszerességgel és formában tartottuk meg (közgyűléseinkről és választmányi ülésünkről a honlap tájékoztat: <http://hungarologia.net/2016-evi-kozgyulesek/>). Társaságunk belső információáramlásának fő csatornája továbbra is a levelezőlista (<http://hungarologia.net/hu/listserv/>), s tovább működtetjük az egyre többek hungarológiai szakmai tájékozódását megkönnyítő, friss információkat közlő, a Társaság szervezőtitkára, Csapó Mónika által szerkesztett honlapunkat is (<http://hungarologia.net/>).

Összegezve: szakmai szempontból sikeres esztendőt zártunk, az akadémiai támogatás pedig lehetővé tette a folyamatos működést a szervezeti életünket megnehezítő körülmények között is (költözés). Reményeink szerint 2017-ben új helyen, de a megszokott színvonalon folytatjuk a magyarágtudományi kutatások és a szakmai munka koordinálását, amiben továbbra is számítunk tagságunk szakmai, erkölcsi és anyagi támogatására.

Budapest, 2017. április 25.

Monok István
társelnök

